

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2023. gada 9. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Fizisku personu aizsardzība attiecībā uz personas datu apstrādi – Regula (ES) 2016/679 – 38. panta 3. punkts – Datu aizsardzības speciālists – Aizliegums viņu atbrīvot no amata par viņa uzdevumu veikšanu – Funkcionālās neatkarības prasība – Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir aizliegts atbrīvot no amata datu aizsardzības speciālistu bez svarīga iemesla – 38. panta 6. punkts – Interesešu konflikts – Kritēriji

Lietā C-453/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesarbeitsgericht* (Federālā darba lietu tiesa, Vācija) iesniegusi ar 2021. gada 27. aprīļa lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 21. jūlijā, tiesvedībā

X-FAB Dresden GmbH & Co. KG

pret

FC,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Dž. Švirebs [*P. G. Xuereb*], tiesneši A. Kumins [*A. Kumin*] un I. Ziemele (referente),

ģenerālvokāts: Ž. Rišārs Delatūrs [*J. Richard de la Tour*],

sekretārs: D. Dīterts [*D. Dittert*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 26. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *X-FAB Dresden GmbH & Co. KG* vārdā – *S. Leese, Rechtsanwalt*,
- *FC* vārdā – *R. Buschmann* un *T. Heller, Prozessbevollmächtigte*,
- Vācijas valdības vārdā – *J. Möller, D. Klebs* un *P.-L. Krüger*, pārstāvji,
- Eiropas Parlamenta vārdā – *O. Hrstková Šolcová* un *B. Schäfer*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Eiropas Savienības Padomes vārdā – *T. Haas* un *K. Plešniak*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *A. Bouchagiar*, *K. Herrmann* un *H. Kranenborg*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV 2016, L 119, 1. lpp.; labojums – OV 2018, L 127, 2. lpp.; turpmāk tekstā – “VDAR”) 38. panta 3. punkta otrā teikuma interpretāciju un spēkā esamību, kā arī par šīs regulas 38. panta 6. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *X-FAB Dresden GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā – “*X-FAB*”) un tās nodarbināto personu *FC* par šīs personas atbrīvošanu no datu aizsardzības speciālista (turpmāk tekstā – “*DAS*”) amata.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 VDAR 10. un 97. apsvērumā ir teikts:

“(10) Lai nodrošinātu konsekventu un augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām un novērstu šķēršļus personu datu aprītei [Eiropas] Savienībā, fiziskas personas tiesību un brīvību aizsardzības līmenim attiecībā uz šādu datu apstrādi visās dalībvalstīs vajadzētu būt vienādam. Visā Savienībā būtu jānodrošina noteikumu par fiziskas personas pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi vienveidīga piemērošana.
[..]

[..]

(97) [..] Šādiem [DAS] neatkarīgi no tā, vai pārzinis ir to darba devējs, būtu jāspēj neatkarīgi pildīt savus pienākumus un uzdevumus.”
- 4 VDAR 37. panta “[DAS] iecelšana” 5. un 6. punkts noteic:

“5. [DAS] ieceļ, pamatojoties uz viņa profesionālo kvalifikāciju, jo īpaši speciālām zināšanām datu aizsardzības tiesību un prakses jomā un spēju pildīt 39. pantā minētos uzdevumus.

6. [DAS] var būt pārziņa vai apstrādātāja darbinieks, vai viņš var veikt uzdevumus, pamatojoties uz pakalpojumu līgumu.”

5 VDAR 38. panta “[DAS] statuss” 3., 5. un 6. punkts noteic:

“3. Pārzinis un apstrādātājs nodrošina, ka [DAS] nesaņem nekādus norādījumus attiecībā uz minēto uzdevumu veikšanu. Pārzinis vai apstrādātājs viņu neatlaiž [neatbrīvo no amata] vai viņam nepiemēro sankcijas par viņa uzdevumu veikšanu. [DAS] ir tieši atbildīgs pārziņa vai apstrādātāja augstākās vadības priekšā.

[..]

5. [DAS] ir saistoša slepenības vai konfidencialitātes ievērošana saistībā ar viņa uzdevumu pildīšanu, kā paredzēts Savienības vai dalībvalstu tiesību aktos.

6. [DAS] var pildīt citus uzdevumus un pienākumus. Pārzinis vai apstrādātājs nodrošina, lai neviens no minētajiem uzdevumiem un pienākumiem neradītu interešu konfliktu.”

6 VDAR 39. pants “[DAS] uzdevumi” ir formulēts šādi:

“1. [DAS] ir vismaz šādi uzdevumi:

a) informēt un konsultēt pārzini vai apstrādātāju un darbiniekus, kuri veic apstrādi, par viņu pienākumiem saskaņā ar šo regulu un ar citiem Savienības vai dalībvalstu noteikumiem par datu aizsardzību;

b) uzraudzīt, vai tiek ievērota šī regula, citi Savienības vai dalībvalstu noteikumi par datu aizsardzību un pārziņa vai apstrādātāja politika saistībā ar personas datu aizsardzību, tostarp pienākumu sadali, apstrādes darbībās iesaistīto darbinieku informēšanu un apmācību, un ar to saistītajām revīzijām;

c) pēc pieprasījuma sniegt padomus attiecībā uz novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību un pārraudzīt tā īstenošanu saskaņā ar 35. pantu;

d) sadarboties ar uzraudzības iestādi;

e) būt par uzraudzības iestādes kontaktpunktu jautājumos, kas saistīti ar apstrādi, tostarp 36. pantā minēto iepriekšējo apspriešanos, un attiecīgā gadījumā konsultēt par jebkuru citu jautājumu.

2. [DAS], pildot savus uzdevumus, pienācīgi ņem vērā ar apstrādes darbībām saistīto risku, ņemot vērā apstrādes raksturu, apjomu, kontekstu un nolūku.”

Vācijas tiesības

BDSG

- 7 1990. gada 20. decembra *Bundesdatenschutzgesetz* (Federālais datu aizsardzības likums (*BGBI.* 1990 I, 2954. lpp.)), redakcijā, kas bija spēkā no 2018. gada 25. maija līdz 2019. gada 25. novembrim (*BGBI.* 2017 I, 2097. lpp.) (turpmāk tekstā – “*BDSG*”), 6. panta “Statuss” 4. punktā ir noteikts:

“[DAS] atbrīvošana no amata ir pieļaujama tikai tad, ja pēc analogijas tiek piemērots *Bürgerliches Gesetzbuch* [(Vācijas Civilkodekss), redakcijā, kas publicēta 2002. gada 2. janvārī (*BGBI.* 2002 I, 42. lpp., labojumi – *BGBI.* 2002 I, 2909. lpp., un *BGBI.* 2003 I, 738. lpp.)] 626. pants. Darba tiesisko attiecību uzteikums nav pieļaujams, ja vien nav konstatēti fakti, kas pamato publiskās iestādes tiesības tās uzteikt svarīga iemesla dēļ, neievērojot uzteikuma termiņu. Viena gada laikā pēc [DAS] amata pienākumu pildīšanas beigām darba tiesisko attiecību uzteikšana ir prettiesiska, ja vien publiskā iestāde nav tiesīga tās uzteikt svarīga iemesla dēļ, neievērojot uzteikuma termiņu.”

- 8 *BDSG* 38. pantā “Nevalstisko struktūru [DAS]” ir paredzēts:

“(1) Papildus [VDAR] 37. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā minētajam datu pārzinis un apstrādātājs iecel [DAS], ja tie personas datu automatizētā apstrādē parasti pastāvīgi nodarbina vismaz desmit personas. [..]

(2) Piemēro 6. panta 4. punktu, 5. punkta otro teikumu un 6. punktu, taču 6. panta 4. punkts ir piemērojams tikai tad, ja [DAS] iecelšana ir obligāta.”

Civilkodekss

- 9 Civilkodeksa 626. pants “Uzteikums bez uzteikuma termiņa svarīga iemesla dēļ” noteic:

“(1) Jebkura puse var uzteikt darba tiesiskās attiecības svarīga iemesla dēļ, neievērojot uzteikuma termiņu, ja ir konstatēti fakti, kuru dēļ, ņemot vērā visus konkrētajā gadījumā pastāvošos apstākļus un izsverot abu pušu intereses, nevar prasīt, lai darba tiesiskās attiecības tiktu turpinātas līdz uzteikuma termiņa beigām vai līgumā noteiktajām darba tiesisko attiecību termiņa beigām.

(2) Jāievēro divu nedēļu uzteikuma termiņš. Šo termiņu sāk skaitīt no brīža, kad pusei, kurai ir uzteikuma tiesības, ir kļuvuši zināmi uzteikumu pamatojošie fakti. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 10 Persona FC kopš 1993. gada 1. novembra ir nodarbināta pie *X-FAB*.

- 11 Šajā sabiedrībā tā pilda darbinieku pārstāvības institūcijas priekšsēdētāja pienākumus un tāpēc ir daļēji atbrīvota no darba pienākumu pildīšanas. FC ieņem arī trīs no uzņēmumu *X-FAB* ietverošajā koncernā ietilpstošo Vācijā reģistrēto uzņēmumu centrālās darbinieku pārstāvības institūcijas priekšsēdētāja vietnieka amatu.

- 12 Kopš 2015. gada 1. jūnija personu FC katrs no šiem uzņēmumiem atsevišķi iecēla par datu aizsardzības speciālistu uzņēmumā *X-FAB*, tās mātesuzņēmumā, kā arī citos šā mātesuzņēmuma Vācijā esošajos meitasuzņēmumos. Iesniedzējtiesa norāda, ka persona FC tika šādi līdztekus iecelta DAS amatā tālab, lai nodrošinātu vienveidīgu datu aizsardzības līmeni minētajos uzņēmumos.
- 13 Pēc Tīringenes federālās zemes (Vācija) datu aizsardzības un informācijas brīvības speciālista pieprasījuma uzņēmums *X-FAB* un šā sprieduma 12. punktā minētie uzņēmumi ar 2017. gada 1. decembra vēstulēm nekavējoties atbrīvoja personu FC no DAS amata. Ar atsevišķām 2018. gada 25. maija vēstulēm šie uzņēmumi katram gadījumam to izdarīja atkārtoti – šoreiz, pamatojoties uz nu jau spēkā stājušās VDAR 38. panta 3. punkta otro daļu, atsaukdami uz iemesliem, kas saistīti ar uzņēmumu *X-FAB* ietverošo koncernu.
- 14 Vācijas tiesās celtajā prasībā persona FC lūdz atzīt, ka tā joprojām ir DAS uzņēmumā *X-FAB*. Savukārt šis uzņēmums apgalvo, ka pastāv interešu konflikta risks, ja persona FC vienlaikus pilda gan DAS, gan darbinieku pārstāvības institūcijas priekšsēdētāja pienākumus, jo abi šie amati esot nesavienojami. Tāpēc pastāvot svarīgs iemesls, lai persona FC tiktu atbrīvota no DAS amata.
- 15 FC prasība tika apmierināta gan pirmajā instancē, gan apelācijas instancē. Uzņēmums *X-FAB* ir iesniedzis revīzijas sūdzību iesniedzējtiesā – *Bundesarbeitsgericht* (Federālā darba lietu tiesa, Vācija) –, lai panāktu šīs prasības noraidīšanu.
- 16 Iesniedzējtiesa norāda, ka šis pārsūdzības izskatīšanas iznākums ir atkarīgs no Savienības tiesību interpretācijas. Proti, jautājums visupirms jau ir par to, vai VDAR 38. panta 3. punkta otrajam teikumam ir pretrunā tas, ka valsts tiesiskajā regulējumā DAS atbrīvošanai no amata tiek izvirzīti stingrāki nosacījumi, nekā paredzēts Savienības tiesībās, un apstipriņošanas atbildes gadījumā – vai šai tiesību normai ir pietiekams juridiskais pamats. Gadījumā, ja Tiesa atzītu, ka nosacījumi, kuriem *BDSG* ir pakārtota atbrīvošana no amata, ir atbilstīgi Savienības tiesībām, būtu jānoskaidro, vai vienā uzņēmumā viena un tā pati persona drīkst pildīt gan šā uzņēmuma darbinieku pārstāvības institūcijas priekšsēdētāja, gan DAS pienākumus, vai arī šādā situācijā rodas interešu konflikts VDAR 38. panta 6. punkta otrā teikuma izpratnē.
- 17 Šajos apstākļos *Bundesarbeitsgericht* (Federālā darba lietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [VDAR] 38. panta 3. punkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tādas valsts tiesību normas kā šajā lietā aplūkotie [*BDSG*] 38. panta 1. un 2. punkts apvienojumā ar šā likuma 6. panta 4. punkta pirmo teikumu, atbilstoši kuriem [DAS] atbrīvošana no amata, ko veic viņu nodarbinošais pārzinis, ir pakārtota šajās normās minētajiem nosacījumiem neatkarīgi no tā, vai [DAS] tiek no amata atbrīvots saistībā ar viņa amata uzdevumu izpildi?

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstipriņoša:

2) Vai šādas valsts tiesību normas ir pretrunā VDAR 38. panta 3. punkta otrajam teikumam arī tad, ja [DAS] iecelšana amatā ir obligāta nevis saskaņā ar VDAR 37. panta 1. punktu, bet gan tikai saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem?

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

- 3) Vai VDAR 38. panta 3. punkta otrajam teikumam ir pietiekams juridiskais pamats, it īpaši, ciktāl tas attiecas uz [DAS], kuri ir darba tiesiskajās attiecībās ar pārzini?

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša:

- 4) Vai pastāv interešu konflikts VDAR 38. panta 6. punkta otrā teikuma izpratnē, ja [DAS] vienlaikus pilda arī pārzinī izveidotās darbinieku pārstāvības institūcijas priekšsēdētāja amata pienākumus? Vai, lai izdarītu pieņemumu par šādu interešu konfliktu, ir nepieciešams, lai darbinieku pārstāvības institūcijā būtu noteikta īpaša pienākumu sadale?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 18 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai VDAR 38. panta 3. punkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka datu pārzinis vai apstrādātājs pie sevis nodarbināto DAS drīkst atbrīvot no amata tikai svarīga iemesla dēļ, pat tad, ja atbrīvošana no amata nav saistīta ar šā speciālista uzdevumu izpildi.
- 19 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, interpretējot Savienības tiesību normu, jāņem vērā ne tikai tās formulējumā lietoto vārdu ierastā nozīme ikdienas valodā, bet arī konteksts un tā tiesiskā regulējuma mērķi, kurā šī norma ir ietverta (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz*, C-534/20, EU:C:2022:495, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 20 Pirmām kārtām, par attiecīgās normas formulējumu jānorāda, ka VDAR 38. panta 3. punkta otrajā teikumā ir noteikts, ka “pārzinis vai apstrādātājs [DAS] neatlaiž [neatbrīvo no amata] vai viņam nepiemēro sankcijas par viņa uzdevumu veikšanu”.
- 21 Šajā ziņā 2022. gada 22. jūnija spriedumā *Leistriz* (C-534/20, EU:C:2022:495, 20. un 21. punkts) Tiesa – konstatējusi, ka šajā 38. panta 3. punkta otrajā teikumā rodamo formulējumu, proti, “neatlaiž [neatbrīvo no amata]”, “nepiemēro sankcijas” un “par viņa uzdevumu veikšanu”, nozīme pašā VDAR nav skaidrota, – norādīja, pirmkārt, ka atbilstoši šo formulējumu nozīmei ikdienas valodā aizliegums datu pārzinim vai apstrādātājam atbrīvot DAS no amata vai piemērot viņam sankcijas nozīmē, ka šim DAS jābūt aizsargātam pret jebkuru lēmumu, ar ko tiek izbeigta viņa amata pienākumu izpilde, viņam radītas neizdevīgas sekas vai kas būtu sods.
- 22 Savukārt par šādu lēmumu var uzskatīt DAS atbrīvošanu no amata, ko veic viņa darba devējs un kuras iznākumā DAS tiek atbrīvots no sava amata pienākumu izpildes pārziņa vai apstrādātāja organizācijā.
- 23 Otrkārt, Tiesa arī norādīja, ka VDAR 38. panta 3. punkta otrais teikums ir vienlīdz piemērojams DAS gan tad, ja viņš ir datu pārziņa vai apstrādātāja darbinieks, gan tad, ja viņš savus uzdevumus veic, pamatojoties uz pakalpojumu līgumu, kas ar šo pārzini vai apstrādātāju noslēgts saskaņā ar VDAR 37. panta 6. punktu, un tāpēc VDAR 38. panta 3. punkta otrais teikums ir piemērojams attiecībām starp DAS un datu pārzini vai apstrādātāju neatkarīgi no tā, kāda veida darba tiesiskās attiecības šo DAS ar tiem vieno (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz*, C-534/20, EU:C:2022:495, 23. un 24. punkts).

- 24 Treškārt, šī nupat minētā tiesību norma noteic ierobežojumu, kas izpaužas aizliegumā no amata atbrīvot DAS tāda iemesla dēļ, kas saistīts ar to, kā viņš veic savus uzdevumus, kuros saskaņā ar VDAR 39. panta 1. punkta b) apakšpunktu ietilpst uzraudzīt, vai tiek ievērotas Savienības vai dalībvalstu tiesību normas par datu aizsardzību, kā arī pārziņa vai apstrādātāja politika personas datu aizsardzības jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 25. punkts).
- 25 Otrām kārtām, runājot par VDAR 38. panta 3. punkta otrā teikuma mērķi, pirmkārt, šis regulas 97. apsvērumā ir teikts, ka DAS būtu jābūt iespējai savu pienākumu un uzdevumu izpildē rīkoties pilnīgi patstāvīgi, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav pārziņa darbinieki. Šādai neatkarībai ir noteikti jāļauj viņiem veikt savus uzdevumus atbilstoši VDAR mērķim, kas – kā izriet no tās 10. apsvēruma – tostarp ir nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām Savienībā un tālab nodrošināt, ka noteikumi par fiziskas personas pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi visā Savienībā tiek piemēroti saskanīgi un vienveidīgi (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 26 Otrkārt, no VDAR 38. panta 3. punkta otrā teikuma izrietošais mērķis garantēt DAS funkcionālo neatkarību ir atvedināms arī no šīs regulas 38. panta 3. punkta pirmā un trešā teikuma, kur ir noteikts, ka šis DAS nesaņem nekādus norādījumus attiecībā uz savu uzdevumu veikšanu un ir tieši atbildīgs pārziņa vai apstrādātāja augstākās vadības priekšā, kā arī no VDAR 38. panta 5. punkta, kurā paredzēts, ka saistībā ar minēto uzdevumu pildīšanu šim DAS jāievēro profesionālais noslēpums un konfidencialitāte (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 27. punkts).
- 27 Tādējādi jāuzskata, ka VDAR 38. panta 3. punkta otrā teikuma mērķis – aizsargājot DAS pret jebkuru lēmumu, ar ko tiktu izbeigta viņa amata pienākumu izpilde, viņam tiktu radītas neizdevīgas sekas vai kas būtu sods, ja šāds lēmums būtu saistībā ar viņa uzdevumu veikšanu, – ir būtībā saglabāt DAS funkcionālo neatkarību un šādi nodrošināt VDAR normu iedarbīgumu (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 28. punkts).
- 28 Tiesa arī nosprieda, ka apstiprinājums šīs interpretācijas pareizībai, trešām kārtām, rodams arī šīs tiesību normas kontekstā, konkrēti – juridiskajā pamatā, uz kuru balstoties, Savienības likumdevējs ir pieņēmis VDAR (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 29. punkts).
- 29 Proti, no VDAR preambulas izriet, ka šī regula ir pieņemta, pamatojoties uz LESD 16. pantu, kura 2. punktā tostarp paredzēts, ka Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru paredz gan noteikumus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz Savienības iestāžu un struktūru veikto personas datu apstrādi, kā arī personas datu apstrādi, ko veic dalībvalstis saistībā ar Savienības tiesību aktu darbības jomu, gan noteikumus par šādu datu brīvu apriti (spriedums, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 30. punkts).
- 30 Šajā ziņā jāteic, ka noteikumi par aizsardzību pret datu pārziņa vai apstrādātāja nodarbināta DAS atbrīvošanu no amata atbilst interesēm aizsargāt fiziskās personas attiecībā uz personas datu apstrādi tikai un vienīgi tik lielā mērā, cik šādu noteikumu mērķis ir nosargāt DAS funkcionālo neatkarību atbilstoši VDAR 38. panta 3. punkta otrajam teikumam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistriz, C-534/20*, EU:C:2022:495, 31. punkts).

- 31 No tā izriet, ka katra dalībvalsts, īstenojot savu kompetenci, var brīvi paredzēt īpašus noteikumus, kas DAS vēl vairāk aizsargā atbrīvošanas no amata gadījumā, ja vien šie noteikumi ir saderīgi ar Savienības tiesībām, konkrēti – ar VDAR normām, tostarp tās 38. panta 3. punkta otro teikumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistritz*, C-534/20, EU:C:2022:495, 34. punkts).
- 32 Šāda stingrāka aizsardzība it īpaši nedrīkst apdraudēt VDAR mērķu sasniegšanu. Taču tas notiktu, ja šī aizsardzība liegtu datu pārzinim vai apstrādātājam vispār no amata atbrīvot DAS, kuram vairs nebūtu viņa uzdevumu veikšanai vajadzīgo profesionālo prasmju, kā prasīts VDAR 37. panta 5. punktā, vai kurš šos uzdevumus nepildītu atbilstoši tam, kā noteikts VDAR (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. jūnijs, *Leistritz*, C-534/20, EU:C:2022:495, 35. punkts).
- 33 Šajā ziņā jāatgādina šā sprieduma 25. punktā teiktais, ka VDAR mērķis ir Savienībā nodrošināt augsta līmeņa aizsardzību fiziskām personām attiecībā uz viņu personas datu apstrādi, un ka, lai varētu sasniegt šo mērķi, DAS ir jābūt iespējai pildīt savus pienākumus un uzdevumus, rīkojoties pilnīgi neatkarīgi.
- 34 Tādējādi šāda stingrāka DAS aizsardzība – kas vispār liegtu atbrīvot viņu no amata pat gadījumā, ja viņš nespētu vai turpmāk nespētu pildīt savus uzdevumus, rīkojoties pilnīgi neatkarīgi, interešu konflikta esamības dēļ – apdraudētu šā mērķa sasniegšanu.
- 35 Dalībvalsts tiesai ir jāpārlicinās, vai tādas konkrētās tiesību normas kā šā sprieduma 31. punktā minētās ir saderīgas ar Savienības tiesībām, konkrēti ar VDAR normām.
- 36 Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir atbildams, ka VDAR 38. panta 3. punkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka datu pārzinis vai apstrādātājs pie sevis nodarbināto DAS drīkst atbrīvot no amata tikai svarīga iemesla dēļ, pat tad, ja atbrīvošana no amata nav saistīta ar šā DAS uzdevumu izpildi, ja vien šāds tiesiskais regulējums neapdraud VDAR mērķu sasniegšanu.

Par otro un trešo jautājumu

- 37 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro un trešo jautājumu nav jāatbild.

Par ceturto jautājumu

- 38 Ceturtajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā jautā, kādos apstākļos ir konstatējama “interešu konflikta” esamība VDAR 38. panta 6. punkta izpratnē.
- 39 Pirmām kārtām, par attiecīgās normas formulējumu jāteic, ka saskaņā ar to, kas noteikts VDAR 38. panta 6. punkta otrajā teikumā, “[DAS] var pildīt citus uzdevumus un pienākumus. Pārzinis vai apstrādātājs nodrošina, lai neviens no minētajiem uzdevumiem un pienākumiem neradītu interešu konfliktu”.
- 40 Tādējādi no šīs normas formulējuma izriet, pirmkārt, ka VDAR nenoteic, ka DAS pienākumu izpilde būtu principiāli nesavienojama ar citu pienākumu izpildi pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizācijā. Proti, šīs regulas 38. panta 6. punkts skaidri noteic, ka DAS var tikt uzticēta arī citu, ne tikai VDAR 39. pantā tam noteikto uzdevumu un pienākumu izpilde.

- 41 Tomēr, otrkārt, pārzinim vai apstrādātājam jānodrošina, lai neviens no minētajiem uzdevumiem un pienākumiem neradītu “interesu konfliktu”. Ievērojot šā formulējuma nozīmi ikdienas valodā, uzskatāms, ka atbilstoši VDAR 38. panta 6. punkta mērķim DAS nevar tikt uzticēta tādu uzdevumu vai pienākumu izpilde, kas varētu kaitēt viņa kā DAS amata pienākumu izpildei.
- 42 Otrām kārtām, par šo mērķi jāteic, ka šīs tiesību normas – gluži tāpat kā pārējo šā sprieduma 25. punktā minēto normu – mērķis ir nosargāt DAS funkcionālo neatkarību un tādējādi garantēt VDAR normu iedarbīgumu.
- 43 Trešām kārtām, par kontekstu, kādā iekļaujas VDAR 38. panta 6. punkts, jānorāda, ka VDAR 39. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktais DAS uzdevums ir citastarp uzraudzīt, vai tiek ievērota VDAR, citi Savienības vai dalībvalstu noteikumi par datu aizsardzību un pārziņa vai apstrādātāja politika saistībā ar personas datu aizsardzību, tostarp pienākumu sadali, apstrādes darbībās iesaistīto darbinieku informēšanu un apmācību, un ar to saistītajām revīzijām.
- 44 No tā izriet konkrēti tas, ka DAS nevar tikt uzticēti uzdevumi un pienākumi, kuru dēļ viņam nāktos noteikt personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizācijā. Proti, atbilstoši personas datu aizsardzību reglamentējošajām Savienības vai dalībvalstu tiesību normām – DAS ir jāveic neatkarīga kontrole pār šiem nolūkiem un līdzekļiem.
- 45 Tas, vai pastāv interešu konflikts VDAR 38. panta 6. punkta izpratnē, ir jānoskaidro katrā konkrētajā gadījumā, izvērtējot visus nozīmīgos apstākļus, tostarp datu pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizatorisko struktūru, un ņemot vērā visu piemērojamo tiesisko regulējumu, tostarp šā pārziņa vai šā apstrādātāja iekšējos noteikumus.
- 46 Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka VDAR 38. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “interesu konflikts” šīs tiesību normas izpratnē, iespējams, pastāv tad, ja DAS tiek uzticēti citi uzdevumi vai pienākumi, kuru dēļ viņam var nākties noteikt personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizācijā; savukārt šis apstāklis dalībvalsts tiesai ir jānoskaidro katrā konkrētajā gadījumā, izvērtējot visus nozīmīgos apstākļus, tostarp datu pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizatorisko struktūru, un ņemot vērā visu piemērojamo tiesisko regulējumu, tostarp šā pārziņa vai šā apstrādātāja iekšējos noteikumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 47 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 38. panta 3. punkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka datu pārzinis vai apstrādātājs pie sevis nodarbināto datu**

aizsardzības speciālistu drīkst atbrīvot no amata tikai svarīga iemesla dēļ, pat tad, ja atbrīvošana no amata nav saistīta ar šā speciālista uzdevumu izpildi, ja vien šāds tiesiskais regulējums neapdraud šīs regulas mērķu sasniegšanu.

- 2) Regulas 2016/679 38. panta 6. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “interesu konflikts” šīs tiesību normas izpratnē, iespējams, pastāv tad, ja datu aizsardzības speciālistam tiek uzticēti citi uzdevumi vai pienākumi, kuru dēļ viņam var nākties noteikt personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizācijā; savukārt šis apstāklis dalībvalsts tiesai ir jānoskaidro katrā konkrētajā gadījumā, izvērtējot visus nozīmīgos apstākļus, tostarp datu pārziņa vai ar to saistītā apstrādātāja organizatorisko struktūru, un ņemot vērā visu piemērojamo tiesisko regulējumu, tostarp šā pārziņa vai šā apstrādātāja iekšējos noteikumus.

[Paraksti]